

AMSTERDAMS WEEKBLAD

ZATERDAG 17 JUNI 1972

NO. 1

PRIJS: 50 CENT

HOE MEN HET OOK WENDT OF KEERT,...DE ERVARING HEEFT GELEERD,
DAT 'B & W' VAN AMSTERDAM EN ALLE HOGE OMEN
DE BEVOLKING VAN DE STAD.....LIEVER ZIET GAAN DAN KOMEN.

AMSTERDAMS WEEKBLAD

DE DRUKPERS AAN DE LEZER

De laatste jaren gaat de ene na de andere grote krant over de kop. Of kranten gaan fusies aan dat komt op het zelfde neer. Maar tegelijkertijd kunnen gratis verspreide huis aan huis advertentiebladen het commercieel uitstekend uitzingen. Alleen al in Amsterdam worden er meer dan een miljoen in de bussen gestopt. De kranten die niet alleen van advertenties bestaan en daarom niet meer kunnen bestaan, moeten met 30 miljoen subsidie door de overheid op de been gehouden worden. Blijkbaar betalen de lezers niet voldoende om zelf hun krant in stand te houden. Ze krijgen kranten in handen gestopt die niet voldoen in een werkelijke behoefte aan informatie.

Niet de lezers hebben deze kranten nodig maar de adverteerders, de overheid en de politieke partijen.

In de kranten wordt geschreven over al die dingen waar we mee te maken hebben: stadsbestuur, openbare diensten, industrie en handel in onze levensbehoefte, de woningsituatie, het onderwijs, ons werk, de vakbonden en de politieke partijen en de medische zorg. Maar wat daarover in de kranten staat, heeft haast niets te maken met onze eigen ervaringen.

De mensen, die het initiatief nemen tot het uitgeven van het Amsterdams Weekblad, zijn geen journalisten, maar gewone krantenlezers.

In het Amsterdams Weekblad willen we nu proberen een schriftelijke ontmoetingsplaats te maken voor de men-

sen, die niet alles klakkeloos aanvaarden wat ze mee maken. Voor mensen die het hoe en waarom willen weten van alles wat hun in de maatschappij overkomt.

Wat we in onze eigen omgeving waarnemen kan ook de ogen van anderen openen. Wat we te weten komen, willen we aan anderen laten weten. We willen lering trekken uit wat anderen meemaken.

Samen met anderen die zich machteloos heen en weer geschoven voelen, willen we proberen ons bewust te worden van onze situatie om er verandering in aan te kunnen brengen. Eens in de vier jaar stemmen op iemand die we niet eens kennen is ons niet genoeg. We willen onze stem laten horen over wat ons zelf aangaat, op het moment dat ons aanstaat. Laten we het ook op papier doen, want te weinig mensen horen ons als we ons ongenoegen alleen maar op straat uitschreeuwen.

AMSTERDAMS WEEKBLAD

Aan de totstandkoming van dit nummer werkten mee:

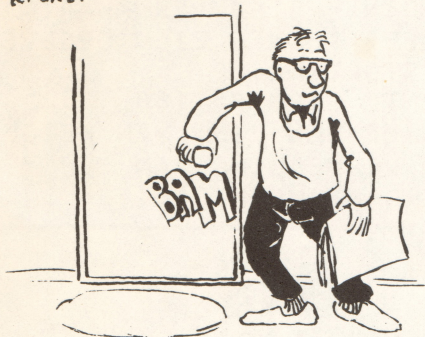
Ernest Anyas, Albert Blitz, Pieter Boersma, Tom Bouman, Dicky Breebaart, Jan Brinkman, Auke Bijlsma, Muryel Clement, Steef Davidson, Josien Eissens, Finé van Feggelen, Bert Griepeldinck, Tiny Hofman, Bert Nienhuis, Rob Stolk, Dick Tuynman, Henk Nijman, Tjebbe van Tijen e.a.

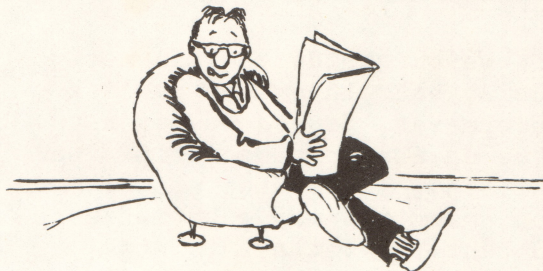
673407
930302

Adres: Keizersstraat 2A I-hoog
Kas: gemeente giro F5160
Abonnementen: zie pagina 4

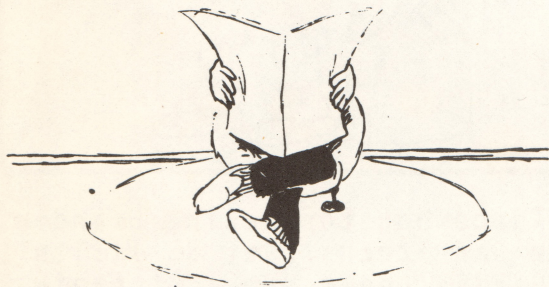
zo, er gaat niets boven 'n
paar minuutjes met
m'n krant.

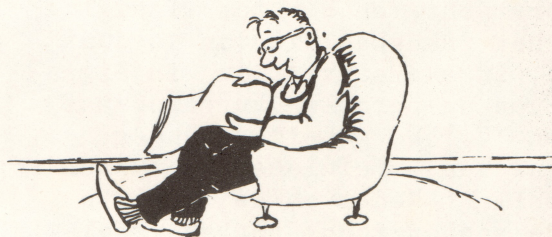
Per slot van rekening houdt
de krant je op de hoogte
van wat er zoal langs
je heengaat..

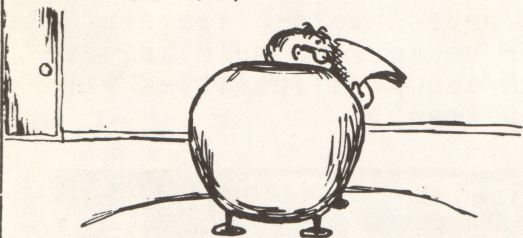
Hé, ik moet beslist die ultra
super moter-olie proberen..

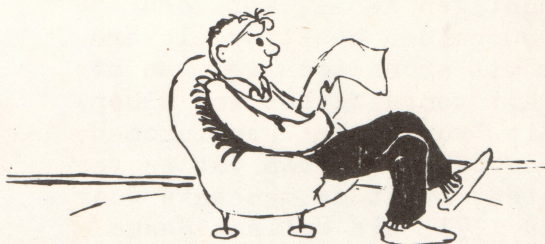
"Zorgzaam voor uw moter. Vooral
bij het in file's staan"
Uitstekend nieuws hoor.

Mooi van die bedrijven, die informatie
te geven. Als je nagaat dat ze voor die
advertenties handen vol geld
moeten betalen.

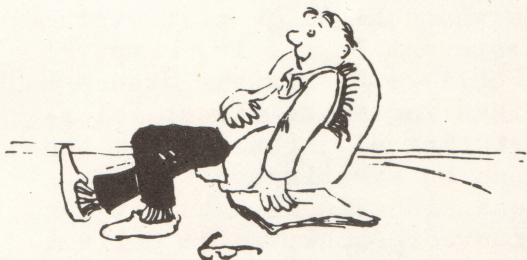
Elke dag 'n hoop nieuws, waar je
koud van wordt.
In een woord GEWELDIG!

Ik zou trouwens de krant geen dag
kunnen missen. Waar zou ik
anders m'n mening over alles
en nog wat vandaan moeten halen....?

ongelooflijk dat dat voor dertig cent
kan, dat je voor drie dubbeltjes
zigenlijk overal vanaf bent..

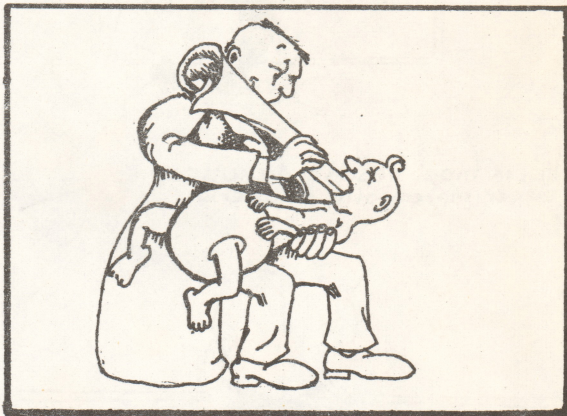
AMSTERDAM ONDER DE HAMER

De nieuwe burgerleeszaal in het stadhuis, bedoeld om het publiek te informeren, is een wassen neus. Over de openbare raadszitting van 7 juni bijv. lag er een stapel mappen, maar het mapje betreffende agendapunt 7 bevatte....niets. Zoals een ambtenaar mededeelde: "Deze stukken zijn niet voor het publiek bestemd, dat is door de wethouder bepaald." Waar gingen die stukken over? Punt 7 luidde: 'Voordracht van B&W tot wijziging van het raadsbesluit van 18 juni 1958, inzake aanvaarding in eigendom van de percelen Burmanstraat 35 en 37.' De geheime stukken waren: een briefwisseling tussen de Ballast-Nedam en de Gemeente en de achtergrond daarvan is als volgt: De huizen Burmanstraat 35 en 37, waarin 6 gezinnen wonen, staan op de nominatie gesloopt te worden. De Ballast-Nedam heeft sinds 1958 het vruchtgebruik van de woningen gehad, wat zo'n 50.000 gulden heeft opgeleverd, maar wil er nu toch wel van af met het vooruitzicht van sloop. Om dit 'verliesje' aan inkomen van de Ballast-Nedam wat te verzachten, stelt de gemeente voor om na 1973, als Ballast-Nedam naar een nieuw kantoorgebouw in Amstelveen verhuisd zal zijn, het dan leegkomende kantoor (met een netto oppervlakte van zo'n 2000m²) aan de Wibautstraat over te nemen. Zoals waarschijnlijk niet overal in Amsterdam bekend is, kampt zo wel Publieke Werken als Stadsontwikkeling en de dienst Volkshuisvesting al jarenlang met een nijpend huisvestingsprobleem. In deze situatie is natuurlijk zo een kantoorgebouw van de Ballast-Nedam een grote uitkomst.

ABONNEREN

KOSTEN VOOR EEN ABONNEMENT
BEDRAGEN F 6,50 PER KWARTAAL
ABONNEES KUNNEN ZICH OPGEVEN
DOOR STORTING OP
GEMEENTE GIRO F 5160
TEN NAME VAN FINI VAN FEGGELEN
ONDER VERMELDING VAN
AMSTERDAMS WEEKBLAD.

Pijpbewoonster Janine Brandon 2e Jan Steenstraat 85 III?tel. 794779, heeft een acht pagina's tellend stencil gemaakt, waarin de door de PvdA onlangs uitgebrachte Nota "straatgebruik in de Pijp" bekritiseerd: "We hebben weinig aan een nota over verkeer in de Pijp, die zich aan partijpolitiek wil aanpassen".

HOTELDREIGING!

Het afgelopen jaar is er in de publiciteit herhaaldelijk sprake van geweest, dat het huidige gemeentebestuur een "sterke ombuiging van het bouwbeleid" zou voorstaan "in de richting van woningbouw, inplaats van kantoren en hotels". Belangrijkste pleitbezorgers van deze "beleidsombuiging" waren daarbij de PvdA wethouders Lammers en Kuypers, die van de ene buurtvergadering naar de andere holden, om de bewoners van hun goede bedoelingen te overtuigen. Met name in de Nieuwmarktbuurt (vergadering in beursgebouw op 7-4-'72), verzekerden zij dat het ondanks alles om het "handhaven en vernieuwen van de woonfunctie" ging. Dat het echter bij dit soort politieke figuren niet zo zeer gaat om wat zij zeggen, maar om wat zij doen, is zelfs de meest goedgelovige Amsterdammer zolangzamerhand duidelijk geworden.

VITRAGE CAMOUFLAGE

Vlakbij de Nieuwmarkt op de Zwanenburgwal, Raamgracht en Groenburgwal, maken tegen de buitenramen opgezette deuren en vastgespijkerde vloerdelen, op het ogenblik duidelijk, dat het hier niet gaat om het vernieuwen, maar om het vernietigen van de woonfunctie. Ook worden in dit gebied pas ontruimde woningen gecamoufleerd door vitrage

achter de ramen. De bewoners van Zwanenburgwal 30 I en III-hoog zijn al vertrokken. II-hoog maakt zich gereed. Ook op nummer 36 zijn de Ie en IIIe verdiepingen al ontruimd (hierbij zijn 3-kamerwoningen met badgelegenheid). Om de hoek op de Groenburgwal zijn de nummers 3 (drie 3-kamer woningen) en 5 (drie 5-kamer woningen) al vrijwel leeg gekomen en maken de bewoners van nummer 15 zich voor vertrek gereed.

FUSIE EN ONROEREND GOED

Tussen deze woningen staan een groot aantal grote solide bedrijfsgebouwen, die er in de dertiger jaren neergezet zijn. In die tijd werd er gedeeltelijk om de bestaande bebouwing heengebouwd. De bedrijfsgebouwen zijn het bezit van IJzerhandel Leeuwenberg en Zonen en staan, sinds de fusie met de N.V. Reesink & Co. in '67, leeg. De bedrijfsgebouwen aan de Zwanenburgwal, Raamgracht en Groenburgwal, zijn onderling met een luchtbrug over de tussenliggende Ververstraat, verbonden. Ook de hierbovengenoemde woningen behoren aan Leeuwenberg, die na de fusie alleen het onroerende goed behield. Op 20 april '71 werd dit bezit ondergebracht bij de N.V. Onroerende Goederen Mij. "Grobura".

HOTEL: VORM VAN WONEN

September verleden jaar publiceerde 't buurtblad Nieuwsmarkt een aantal bij de dienst Publieke Werken uithelende gegevens onder de kop 'Hotelkanker aan de Zwanenburgwal'. Hieruit bleek dat er onderhandelingen met de Gemeente, de firma Leeuwenberg en een Engelse onderneming waren over de bouw van een hotel, dat zou lopen van Zwanenburgwal tot Groenburgwal, aan één zijde begrenst door de Raamgracht. De bewoners van het blok dachten dat het wel niet zo'n vaart zou lopen en hielden het erop dat het "maar geruchten" waren. De kort daarop opgespoorde architect, G. de Klerk, verklaarde dat het allemaal nog niet zeker was, dat de woningen in het plangebied óf gehandhaafd, óf weer terug zouden komen. Persoonlijk zag De Klerk "een hotel als een vorm van wonen". Over het inlichten van de bewoners, wist hij destijds (sept. '71) nog niets te vertellen. Ook de Gemeente verklaarde, bij monde van ambtenaren van het stadhuis en het Wibauthuis, het niet nodig te vinden de bewoners officieel van het dreigende gevaar op de hoogte te stellen.

AANDELEN RUIJL

En officieel viel er immers weinig aan de bewoners te vertellen:..... De bouwaanvraag was toen nog maar net bij de gemeente ingediend op 6 september '71 door de engelse onderneming Bovis Property Division, die samen met haar dochteronderneming Piccadilly Estate and Hotels Ltd., vooral in hotels is gespecialiseerd. Het kort daarvoor gesloten verkoopkontraakt tussen de N.V. Grobura (Leeuwenberg) en Bovis Property Division, was en is nog steeds een voorlopig kontrakt. Het wordt pas definitief als eerst aan een aantal voorwaarden is voldaan. Eén van de belangrijkste voorwaarden hierbij is, de verkoop van het op het ogenblik in het bezit van de gemeente Amsterdam zijnde stuk onbebouwd terrein Zwanenburgwal 34/Ververstraat 5, aan de firma Leeuwenberg, die dit terrein dan op zijn beurt middels de N.V. Grobura zal doorverkopen aan Bovis Property Division. (Waarschijnlijk vanwege de fiscale voordelen, d.m.v. aandelen ruil)

REGELING OORLOGSSCHADE

In de oorlog werd de bebouwing die op het betreffende stuk terrein stond gesloopt. Het terrein ligt midden in het plangebied voor het hotel en behoorde destijds tot het bezit van Leeuwenberg. In 1963 werd het door de gemeente onteigend. Bij de onteigening beriep de gemeente zich op de Wetop de Materiële Oorlogsschade, die in 1950 in werking

werd gesteld, om o.m. eigenaren te dwingen hun braakliggende terreinen weer te bebouwen. In de wet was een bepaling opgenomen, dat bij het indienen van een bouwplan de voormalige eigenaar recht van terugverkoop had. Hiervoor werd een termijn gesteld waarbinnen dit moest gebeuren. In 1967 ging de laatste aanschrijving van de gemeente aan Leeuwenberg uit; maart 1971 was officieel de termijn voor het indienen van een bouwplan verstreken.

IR. VAN DER HEIDE & NOTARIS KOCH

Maar als het om zakenbelangen gaat trekt de gemeente zich weinig van termijnen aan. Zo schrijft het hoofd van het bij Publieke Werken horende Grondbedrijf (ir. G.J. van der Heide) op 24 juni '71 een brief aan notaris mr. A.J.W. Koch, die namens Leeuwenberg en Grobura optreedt, dat hij van de bouwplannen voor het hotel gehoord heeft en dat er zijns inziens in verband hiermee "geen bezwaar tegen de terugverkoop van het terrein bestaat". Tegelijkertijd stelt Van der Heide aan de wethouder van P.W. voor, "zo spoedig mogelijk" te regelen dat deze zaak in de gemeenteraad behandeld wordt. Dit is tot nog toe nog steeds niet gebeurd. Ook de bouwaanvraag is nog niet definitief goedgekeurd.

BELEIDSBURGERS

LAMMERS & KUYPERS

Maar zoals zo langzamerhand in Amsterdam gebruikelijk is geworden, wordt er aan alle kanten gewerkt, om op het moment dat er officieel met het hotelplan naar buiten getreden wordt, dit tot een voldongen feit, een beslissing te maken, waar niet meer op teruggekomen kan worden. Geruggesteund door de gemeente en met medeweten en medewerking van de pleitbezorgers van de "beleidsombuiging" wethouders Lammers en Kuypers, is sinds januari dit jaar Leeuwenberg vast met de ontruiming van de woningen begonnen,

zodat hij straks bij goedkeuring onmiddellijk met de sloop en de bouw kan beginnen.

MAKELAAR ADMIRAAL & MIJNHEER VAN ROOYEN

Voor de uitvoering van de ontruiming heeft Leeuwenberg makelaar P.M. Admiraal uit Amstelveen gekozen, die er om bekend staat nergens voor terug te deinzen; zo verwierf hij o.m. bekendheid door zijn methodes bij horizontale verkoop. De uiteindelijke uitvoerder is de, bij Admiraal in dienst zijnde heer C.J. van Rooyen, die in januari alle bewoners van het blok is langsgegaan en hen verteld heeft, dat hun woning per 1 april 1972 gesloopt moest worden. Hij verzekerde hen dat zij zich niet ongerust hoefden te maken, omdat bij hun herhuisvesting met vrijwel al hun wensen rekening gehouden zou worden. Tevens bood hij hun een schadeloosstelling van 6000 gulden aan. Verzekerd van de bereidwillige en belangeloze medewerking van de dienst Volkshuisvesting, die, over de ruggen van de woningzoekenden, de woonvergunningen voor de vervangende woonruimte verstrekke, ging de zaak van een leiende dakje.

10.000-SCHADELOOSSTELLING

Onderhuurders die jarenlang trouw hun aandeel in de huur hebben betaald, werd duidelijk gemaakt dat ze juridisch geen been hadden om op te staan en dus ook financieel en wat betreft de kwaliteit van de herhuisvesting, geen eisen konden stellen. Het was zuiver goedheid van de firma als zij toch iets kregen. Officiële huurders, die zeer lastig leken te worden, werden met extra zorg aangepakt. Zo kreeg iemand 10.000 gulden schadeloosstelling, werden zijn verhuiskosten betaald en werd de nieuwe woning (een benedenhuis) op kosten van makelaar Admiraal opgeknapt.

OUDE MENSEN OVERDONDERD

In het blok wonen veel oude mensen, die Van Rooyen op kundige wijze heeft weten te overdonderen. Een bewoonster van Groenburgwal 15, mevrouw Rijkhart, die daar al 35 jaar woont, vertelt: "Ik ben al zo oud, wat zou ik er nog tegen kunnen beginnen, dat hotel is een miljoenen zaak. In januari is mijnheer Van Rooyen bij me geweest en heeft gezegd dat de sloop nu versneld was en dat het in april zou gebeuren. Ik zit er nu nog, maar ik ga wel weg, die woning is nu te groot voor mij alleen. Zonde van al die woningen".

De heer Brink, een jongere bewoner, eveneens van nummer 15, die daar met vrouw

en kind woont, zegt voorlopig nog niet van plan te zijn er uit te gaan: "Ik heb tegen die Van Rooyen gezegd je speelt hier nu wel voor Sinterklaas, maar voor jullie gaat het erom dat het allemaal zo geruisloos en rimpeloos mogelijk verloopt. Verleden week heb ik nog opgebeld naar de gemeente, bij Publieke Werken zei n ze me, dat ze me niets vertellen konden totdat alles geregeld was. Ik heb eruit begrepen, dat je pas wat hoort als ze met de sloop gaan beginnen en de bouw een aanvang neemt".

IK MOET GEEN GELD HEBBEN

Eén van de bewoners die pertinent weigert te vertrekken, is de 70 jarige mevrouw Kesbeke, die op Zwanenburgwal 36 huis woont. Ze vertelt over haar bovenburen, die kort geleden vertrokken zijn: "Die verhuurden 39 gulden per maand, ik zelf 68 gulden met de kelder erbij, waar mijn man zijn spullen van de antiekhandel heeft staan. De bovenburen waren een oud stel. Die Van Rooyen was bij hun en zei tekent u dat stuk nu maar, ik heb nu een plaats voor u in het Flevohuis, straks is er misschien geen plaats meer. Toen zijn ze gegaan. Zij belt me nu voortdurend op en zegt m'n hart schreit, ze was altijd graag in de binnenstad. Ik ga er niet uit. Over mijn lijk. Ik moet geen geld hebben, ik wil houden wat ik heb. Mijn man ligt nu in het ziekenhuis, die heeft het ook geen goed gedaan al die moeilijkheden. Hiervoor woonde ik aan de overkant aan het Waterlooplein, 25 jaar heb ik daar gewoond, tot ik er weg moest, nu ligt de metro er".

WEL EN GEEN PLAATS IN HET FLEVOHUIS....

Nadere informatie bij haar ex-bovenbuurman, de heer Braam, die van I-hoog aan de Zwanenburgwal naar 11-hoog in het Flevohuis verhuisde, leert, dat hij zelf blij is daar te zitten, omdat hij door zijn invaliditeit de trap niet meer af kon. "Hier heb ik nu alles aan huis. Drie jaar lang probeerde ik al in een tehuis te komen; ik heb allerlei brieven aan wethouders geschreven, tot ik plotseling drie maanden terug hoorde, dat ik hier terecht kon". Zijn vrouw blijkt echter de binnenstad toch nog erg te missen. Even verderop, in de Sint Anthoniesbreestraat, woont een bejaarde vrouw, die weg moet voor de metro. Toen er onlangs voor haar geïnformeerd werd of er plaats in het Flevohuis was, kreeg zij te horen dat er een wachtlijst was en dat het maanden kon duren.

SOCIALISTIESE WETHOUDER GEWAARSCHUWD

Een andere bewoonster van de Zwanenburgwal, mevrouw Metz, die zeer verontwaardigd is over de toegepaste methodes bij de realisering van de hotelplannen, op nummer 68 woont, maar zelf er niet voor weg moet, is sinds januari van dit jaar bezig iets tegen de hotelkanker te ondernemen. Begin januari schreef zij een persoonlijke brief aan Han Lammers, die zij nog uit de periode dat hij als progressieve journalist bij de Groene Amsterdammer werkte, kende. In die brief vroeg zij hoe hij het in godsnaam als socialisties wethouder in zijn hoofd haalde aan dergelijke praktijken zijn medewerking te verlenen. Zij waarschuwde hem dat de bewoners aan de intimidatie praktijken van makelaar Admiraal overgeleverd waren. In de brief verzocht zij hem dringend de bewoners over de gang van zaken in te lichten. Op haar brief kwam geen antwoord; ook de bewoners werden niet ingelicht. Na telefonisch aandringen van mevrouw Metz, kwam er op 22 februari een formele brief van wethouder Lammers, als antwoord op haar persoonlijk schrijven, die hiernaast afgedrukt staat.

MINACHTING VOOR DE BEVOLKING....

De inhoud wat betreft de voorwaarden is duidelijk genoeg. Lammers dekt volledig de handelswijze van makelaar Admiraal en Leeuwenberg. Hoewel er onder punt 'f' sprake is van compensatie voor woningonttrekking, valt in deze tijd van toenemende woningnood en waanzinnig opgedreven prijzen, met name huren, het verlies van deze woningen in de binnenstad moeilijk te compenseren.

De maximale premie die op het ogenblik voor het onttrekken van woonruimte aan de gemeente betaald wordt, is 120 gulden per m² en daar bouw je tegenwoordig geen woning meer voor in de binnenstad, terwijl het zelfs voor gemeenteraadsleden en wethouders onduidelijk is waar deze gelden blijven en hoe ze gebruikt worden.

Terwijl in deze brief van 22 februari

Gemeente Amsterdam

Stadhuis, O.Z. Voorburgwal

Telefoon

25 44 55

toestel 1812

Aan mevrouw Metz,
Zwanenburgwal 68,
Amsterdam-Centrum.

Men wordt verzocht bij het antwoorden nauwkeurig de datum, het nummer en de afzender van deze brief te vermelden en slechts één onderwerp per brief te behandelen.

Ad. P.W.
1971

No. 524/28 Bijlagen

Uw brief

Datum 22 FEB. 1972

Onderwerp

Geachte mevrouw,

Naar aanleiding van Uw telefonische informatie met betrekking tot de voorgenomen hotelbouw aan de Raaggraacht/Zwanenburgwal/Groenburgwal, deel ik U mede, dat Burgemeester en Wethouders als principe voor deze bouw medewerking hebben toegezegd onder de navolgende voorwaarden:

- dat het bouwplan blijft binnen de grenzen en mogelijkheden die de Bouwverordening biedt;
- dat slechts dan medewerking aan de uitvoering van het bouwplan zal worden verleend, indien Burgemeester en Wethouders met de in te dienen concrete bouwplannen instemmen, met name ook voor wat de architectonische vormgeving betreft;
- dat de Gemeenteraad besluit tot het onttrekken aan het openbaar verkeer van een deel van de Herverstraat;
- dat een naar het oordeel van Burgemeester en Wethouders redelijke oplossing wordt gevonden voor het parkeren, voor het bedienen verkeer en voor de aan- en afvoer van hotelgasten, ook indien dit met auto's plaats vindt;
- dat de Gemeenteraad instemt met de te treffen regeling inzake de overneming van de deur de Gemeente van N.V. Leeuwenberg ontgemaakte grond;
- dat de maatschappij die de grond benutten wil voor hotelbouw bereid is compensatie te bieden voor woningonttrekking die evenwel met de uitvoering van de bouwplannen gepaard zal gaan;
- dat een naar het oordeel van Burgemeester en Wethouders passende oplossing wordt gevonden voor de herhuisvesting van de bewoners van de tegevolg van de uitvoering van de bouwplannen te aanverwoningen.

Omtrent verenigende voorwaarden is thans overleg gaande.

In het bijzonder moge ik U wijzen op de voorwaarde vermeld onder g.

Met betrekking tot het tijdstip waarop de bewoners elders moeten worden gehuisvest zijn in het huidige stadium nog geen mededelingen te doen, aangezien zulks mede afhankelijk is van het resultaat van het overleg aangaande de voorwaarden.

Ik moge U verzoeken de inhoud van deze brief ter kennis te brengen van de bewoners wier belangen U mede behartigt.

Hoogachtend,

De Wethouder voor de Stadsontwikkeling en de Publieke Werken,

H. Lammers
H. Lammers

staat dat met betrekking tot "het tijdstip waarop de bewoners elders moeten worden gehuisvest" nog niets bekend is, was makelaar Admiraal al een paar weken bezig de mensen aan te zeggen dat hun woning in april gesloopt moest worden. Alhoewel het van ondergeschikt belang is, is toch de laatste zin van de brief, waarin wethouder Lammers mevrouw Metz verzoekt, om als 'loopjongen' van de gemeente de bewoners te informeren, tekenend voor de minachting en willekeur, waarmee het ambtelijk apparaat, gesteund door mensen als Nieuw-Linkser Lammers, de bevolking behandelt.

W.C.'S EN AANRECHTEN STUKGESLAGEN...

Mevrouw Metz begon de zaak steeds vachter te vinden en belde naar het stadhuis om te informeren of er al een regeling voor onttrekking van woonruimte getroffen was. Ze kreeg de heer Daamen van P.W. aan de lijn, die kennelijk de opdracht had gekregen deze 'lastpost' zoveel mogelijk van dienst te zijn, om haar niet nog wantrouwiger te maken. De heer Daamen liet het voor haar nakijken en belde nog dezelfde dag terug dat: "...Hierover nog geen enkel papier of bewijs aanwezig was! Geallarmeerd schreef mevrouw Metz onmiddellijk een brief aan wethouder Kuypers, waarin zij hem van dit feit op de hoogte stelde en hem aanriep deze zaak te onderzoeken. Kuypers begon nattigheid te voelen en liet zijn secretaresse naar mevrouw Metz opbellen, om te zeggen dat zij zich niet moest opwinden en ongerust maken: "U wordt persoonlijk door de wethouder op de hoogte gehouden." Mevrouw Metz is niet op de hoogte gehouden, maar heeft zich wel opgewonden en ongerust gemaakt. Kort daarop kwam er een aannemer langs in de ontruimde woningen aan de Zwanenburgwal de w.c.'s en de aanrechten stuk sloeg en de deuren eruit haalde.

ILLEGALE WONINGONTTREKKING

Nu heerst er nog steeds een nijpende woningnood in Amsterdam en is voor het onttrekken van woonruimte een vergunning van de gemeentelijke dienst Volkshuisvesting vereist. Daarbij ligt de beslissing over het al of niet verlenen bij B&W. Ruim een week geleden belden wij het Wibauthuis op, waar de afdeling woningonttrekking gevestigd is. (tel. 916161, tst. 2577). De heer Vogelzang van die afdeling keek het even voor ons na. Wat bleek? Er was nog geen vergunning voor woningonttrekking verleend. Wel was er op 10 mei jl. voor Zwanenburgwal 30 en 36 en Groenburgwal 3, 5 en 15 een aan-

vraag ingediend die nog in behandeling is. Bij het leegkomen van een woning behoort de eigenaar dit te melden bij de dienst Volkshuisvesting (CBH). Om geheel zeker van de zaak te zijn, belden wij ook hier naar toe op. (tel. 65755, woningkartotheek). Geen van de

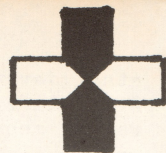
Dit hoekje blijft staan, de huidige bewoner weigert aan het hotel te verkopen.....

leeggekomen woningen bleek gemeld te zijn. Het is zonder meer duidelijk. De firma Leeuwenberg vertrouwt er in al zijn handelingen op door hoge ambtenaren en wethouders beschermd te worden. Er wordt zelfs niet meer de moeite genomen om alles volgens de regeltjes af te handelen.

WEER EEN GAT OPGEVULD

Maar ook de hoge ambtenaren voelen zich zeker. Zo verklaarde de heer Boelhouwer van Stadsontwikkeling telefonisch op ons verzoek om inlichtingen over het hotelplan aan de Zwanenburgwal: "Het is nu nog een kwestie van architectuur. Eerdaags valt de beslissing. Het is enorm dure grond, een praktische onmogelijkheid om daar woningen te handhaven en te bouwen. Als daar nu een kantoor kwam, is dat 's avonds zo'n dode plek in het stadsbeeld. Het is kiezen tussen twee kwaden en daarvan hebben we het minst kwade gekozen, een hotel. Daar wordt, zij het in andere vorm, ook gewoond!" De heer Zandkuyl, architect van Monumentenzorg, vertelde: "De monumenten Zwanenburgwal 30 en 36 en Groenburgwal 3 blijven gehandhaafd. We schuiven ze alleen wat naar elkaar toe. Dat verstevigt de greep op de panden. Dat betekent dat ze eerst afgebroken en daarna weer geheel opgebouwd worden." En weet hij iets over de bewoners? Op die vraag zei hij: "Ik wist niet dat ze bewoond waren. Bij de plannen speelt dat nauwelijks een rol. Het is erg jammer, maar ja, op deze manier is toch weer een gat in de stad opgevuld".

kruis of munt

Mijn eerste kind is in het ziekenhuis gekomen, maar voor de bevalling van de tweede wilde ik thuis blijven.

Toen ik voor het eerst bij de vroedvrouw kwam, vroeg ze me of ik al kraamhulp besproken had. "Moet dat?" vroeg ik, "want een vriendin van me die gezinsverzorgster van beroep is, heeft beloofd dat ze zou komen helpen." De vroedvrouw legde me uit dat vooral in de eerste dagen een ervaren kraamhulp wel van belang is en ook bij de bevalling. Ik ging dus naar het kraamcentrum van het Groene Kruis. Eerst liep ik een foute deur binnen en kwam in een prachtige grote kamer met dik vast tapijt op de grond en in het midden één bureau waarachter een man zat die zei dat hij de administrateur was en me naar de wachtkamer stuurde. De wachtkamer was een kwart van de kamer van de administrateur en stond vol met plastic stoelen waarop heel ongemakkelijk allemaal zwangere vrouwen zaten, zo dicht op elkaar dat ze zich nauwelijks konden bewegen.

Na een uurtje wachten mocht ik naar een kamer waar een soort verpleegster zat die me verwijten begon te maken dat ik pas in de zevende maand naar haar toe kwam. Hulp voor een paar dagen kon ik niet krijgen, alleen voor tien hele dagen en daarvoor moest ik als verplicht verzekerde toch zelf altijd nog 320 gulden betalen. Zoveel geld hadden we niet dus ik ging weg.

De vroedvrouw stelde me gerust. Wacht maar rustig tot vlak voor de bevalling af, zei ze, want er komen altijd kraamzusters vrij als een bevalling niet precies op het uitgerekende moment komt of als er iemand toch onverwacht in het ziekenhuis moet bevallen.

En anders kunnen ze altijd nog een leerling sturen.

Een paar weken voordat het zover was, ben ik weer naar het Groene Kruis gegaan, en ja, nu kon er ook voor twee maal per dag een zuster komen, 10 dagen lang. Dat kostte totaal 368 gulden, waarvan het ziekenfonds 260 zou betalen en ik de rest, plus lidmaatschap van het Groene Kruis, 25 gulden, samen 130 gulden bij vooruitbetaling. Alles liep geweldig. De vroedvrouw en de kraamverpleegster kwamen op tijd voor de bevalling en ik bracht een mooie zoon ter wereld die door de zuster gewassen werd en in de wieg gestopt

In de volgende dagen kwam ze tweemaal daags om mij en de baby te wassen, terwijl mijn vriendin verder de huishouding deed. Na drie dagen kwam er een jufvrouw van het kantoor van het Groene Kruis. Ik had zo'n soort bezoek verwacht want met mijn lidmaatschapskaart had ik een reglement gekregen, waarin stond dat de kraamverpleegsters gecontroleerd zouden worden en dat de degene die dat zou doen ten alle tijde toegang tot het huis moest hebben. Ik hou niet zo van dat soort dreigende zinnepjes.

Maar in plaats dat ze het werk van de zuster controleerde, zei ze streng dat er iets niet in

orde was met de premiebetaling aan het ziekenfonds en omdat dat mijn schuld was moest ik nu het hele bedrag zelf betalen, nu meteen, anders zou de hulp worden ingetrokken.

Ze keek stomverbaasd toen ik meteen antwoordde: "Dat is goed want ik heb geen hulp meer nodig. Mijn vriendin kan het verder alleen wel af. Dan krijg ik ook nog geld van jullie terug." Daar schrok ze van en ze gooide het over een andere boeg: "Ja maar de incasseerder van het fonds heeft vergeten papieren door te geven aan het hoofdkantoor, en daarom klopt de administratie niet, maar als u nu alvast die 260 gulden betaalt krijgt u het later van het ziekenfonds terug." Ik dacht aan de kamer van de administrateur en zei: "Ik schiet niets voor want jullie hebben meer geld dan ik, voorlopig zijn jullie niet failliet", maar toen ging ze zo zeuren over de hoge kosten van het Kraamcentrum dat ik er doodmoe van werd en haar de deur uit moest sturen. Ik schrijf het allemaal rustig op maar ik was woedend dat ze eerst mij de schuld gaf en pas toen ik me niet liet intimideren toegaf dat er iets met hun administratie niet klopte. De kraamverpleegster bleef de volgende dagen gewoon komen, dus blijkbaar had ik toch gelijk gehad.

Door alles wat ik van de kraamverpleegster hoorde werd ik nog verder aan het denken gezet. De Kruisvereniging krijgt 368 gulden voor 10 x 2 maal daags kraamhulp, eigenlijk voor nog minder, want de laatste drie dagen komt de zuster maar één maal per dag.

Met heen en weer rijden tussen verschillende adressen meegerekend doet de zuster gemiddeld drie patienten per dag. Dat wil zeggen dat ze in 10 dagen $3 \times 368 = 1104$ gulden voor het Kruis verdient.

Ze heeft 9 vrije dagen per maand,

dus per maand krijgt de Kruisvereniging ongeveer 2250 gulden voor haar werk.

Zelf verdient een kraamverpleegster met een maximum aantal dienstjaren tussen de 750 en 800 gulden schoon per maand, en ook als daar nog eens 500 gulden belasting en sociale lasten bijkomen houdt de Kruisvereniging minstens 1000 gulden per zuster over. Maar werkkleding, uitrusting (tas, thermometer, verbandscharen enz.) en bromfiets wordt allemaal niet door de Kruisvereniging betaald. En als een zuster 'snachts voor een bevalling uit bed gehaald wordt, krijgt ze geen extra vrije uren en niet meer dan 15 gulden vergoeding.

Ik denk dat de slechte financiële situatie van het Groene Kruis eerder komt door het tapijt op de vloer van de administrateur dan door de salarissen van de kraamverpleegsters.

VERZET TEGEN HOTELDREIGING

Bewoners uit de omgeving van de Zwanenburgwal en Groenburgwal, hebben vrijdag een klacht tegen Leeuwenberg en Grobura opgesteld, die naar B&W gestuurd zal worden. Zij eisen dat de gemeente de woonruimte vordert en weer bewoonbaar laat maken.

JORDAAN EN BICKERSEILAND

Bestemmingsplannen voor de Jordaan en Bickerseiland worden woensdag 21 juni in de gemeenteraad verhandeld. Tijden: 's middags van 2 tot 5.30, 's avonds van 8 tot 's nachts.....

DAPPERBUURT

Tegen het bestemmingsplan voor de Dapperbuurt zijn 154 bezwaarschriften ingediend.

VOLKSTUINEN

De jacht op de plekken van de stad waar de Amsterdamse volkstuinten zijn gelegen is in alle hevigheid losgebarsten. Het ene volkstuintkompleks na het andere moet verdwijnen.

In officiële stukken van de gemeente wordt gesproken van het "verplaatsen" van volkstuinten, hetgeen kennelijk voortkomt uit de behoefte om het geweten van de betrokken ambtenaren en gemeenteraadsleden te sussen.

In de praktijk komt er van verplaatsing niets terecht, alles verdwijnt. Wat jarenlang met zorg en liefde door de volkstuinters is opgebouwd, is door het zg. "verplaatsen" van een kompleks absoluut gedoemd te verdwijnen.

In de gemeenteraadsvergadering wordt dit doorgaans als een hamerstuk behandeld, dwz. dat Samkalden met een simpele tik van z'n versierde voorzittersnamer alle klauwhamerslagen, welke de tuinters met de bouw van hun huisjes hebben laten klinken, overstemd.

welke tuintkompleksen moeten verdwijnen?

Alle volkstuintkompleksen in de Watergraafsmeer moeten verdwijnen: RUST EN VREUGD, NIEUW LEVENSKRACHT, TUINWIJCK, DE MOLEN, EGASAH en LINNAEUS. Verder het kompleks NIEUWVREDELUST en DE VOLHARDING, gelegen in het Julianapark, alsmede de in de Overbrakerbinnenpolder gelegen kompleksen NUT EN GENOEGEN en SLOTERDIJKERMEER.

Waar al deze kompleksen naar toe moeten is voor velen nog onduidelijk. Maar wat er op hun gebied moet komen, daar worden

ze al jaren voor dat de verdwijning een feit wordt mee gepest.

Tuintkompleks RUST EN VREUGD voortgekomen uit de bewoners van Betondorp en bestaande uit plm. 250 tuinters, moet verdwijnen voor een onvoorstelbaar ingewikkeld kruispunt van autosnelwegen. De aanleg hiervan is voornamelijk bestemd om het autoverkeer van de Bijlmer naar het centrum van de stad te leiden.

Waar nu nog de bewoners van Betondorp met hun tuintje een direkte vorm van aktieve re-creatie genieten zullen straks de auto's van de Bijlmerbewoners als slakken zo traag iedere dag de door P.W. verplichte rijvaardigheidspuzzel moeten oplossen.

Degene die zich uit dit labyrint van wegen wenst vrij te maken zal stadswaarts gaande bij het Amsterlstation wensen dat zijn auto kan vliegen, want wat daar aan autosnelwegen bij elkaar gaat komen tart werkelijk iedere beschrijving. Daar kan alleen een gigantisch zelfvernietigingspunt voor automobilisten ontstaan; en dat zal zich uitgerend voordoen op een aandoenlijk volkstuintkompleks in het Julianapark met de veelbelovende naam DE VOLHARDING.

NIEUW LEVENSKRACHT, TUINWIJCK, DE MOLEN, en EGASAH zullen allemaal direkt of indirekt moeten verdwijnen voor de autosnelweg, die vanaf het bovengenoemde RUST EN VREUGD naar de omgeving van de Schellingwouderbrug wordt aangelegd.

Ook de sportvelden in de Watergraafsmeer zullen hiervoor moeten verdwijnen. Zelfs het ajax-

VOGELVRIJ

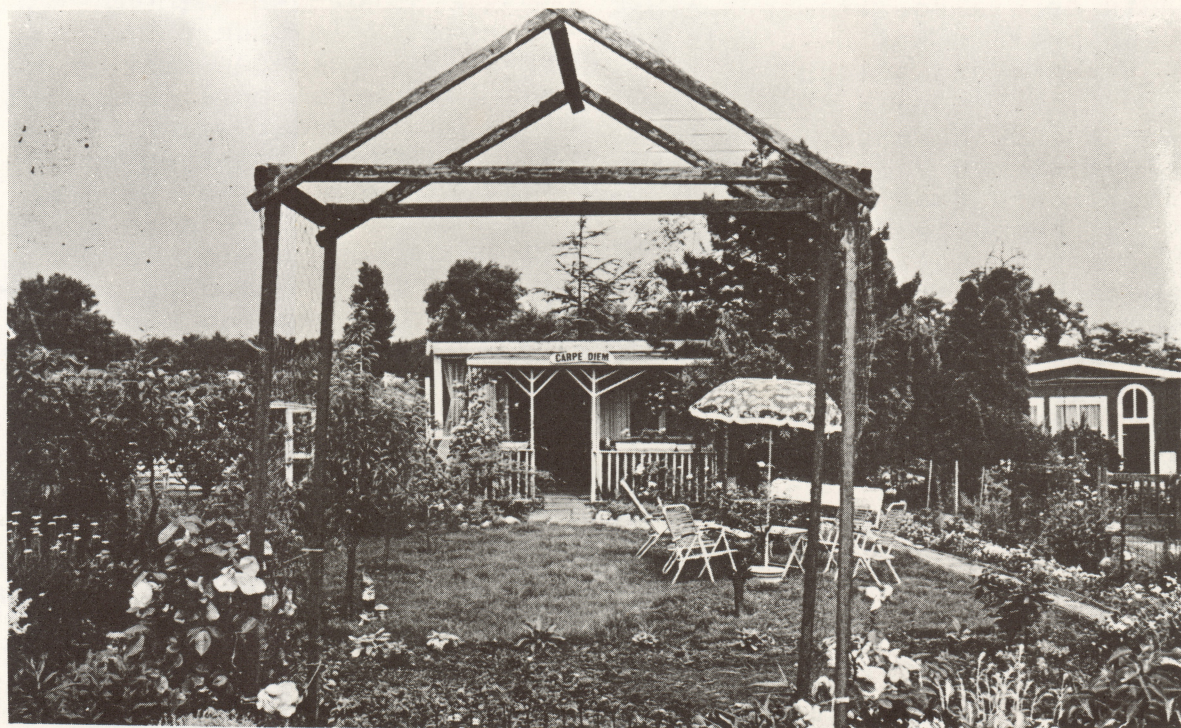
stadion, grenzend aan RUST EN VREUGD, zal het in de toekomst nog wel eens moeten ontgelden.

universiteit breidt uit

Tuinkompleks LINNAEUS, gelegen in de uiterste punt van de Watergraafsmeer? grenzend aan de Indische buurt, moet verdwijnen voor universiteitslaboratoria, de Hortus. Verder wordt er gesproken over de bouw van een rekenkamer; maar de grootste verdrijver is het Instituut voor Kernonderzoek (IKO). (LINNAEUS was ook al 80 tuinen kwijtgeraakt door de vroegere bouw van het laboratorium van de beruchte prof. Kistenmaker. Het IKO verdrijft met zijn plannen het grootste deel van het kompleks.

Toen in Juli 1970 het bestemmingsplan door de gemeenteraad was aangenomen, begon

voor LINNAEUS het drama. Het PVDA-raadslid-fractie leider E. van Tijn bracht met het kersverse raadslid Treumann een bezoek aan LINNAEUS. Luid kermde hij "wat hebben we nou gedaan?" Kennelijk wisten zij in de verste verte niet wat een volkstuincomplex is. Maar het bestemmingsplan moest er niet voor niets komen!! Het IKO heeft de gemeenteraad hiertoe gedwongen door in 1967 een uitbreiding van haar nucleaire activiteiten in te dienen. Ook een verhuizing van de HORTUS BOTANIKUS naar het grondgebied van LINNAEUS verplichtte de gemeente tot het maken van een bestemmingsplan, want de grond was in partikuliere handen nl. "DE Erven Hagel". Op z'n minst hadden de heren gemeenteraadsleden zich van de bestaande bestemming op de

hoogte kunnen stellen. Zeker Ed van Tijn, die altijd zoveel over ruimtelijke ordening en inspraak te vertellen heeft. Maar niets van dat alles is bij hem tot nu toe in de praktijk te bespeuren. Het IKO heeft haast met haar plannen omdat de ontwikkeling, niet te vergeten de concurrentie in de nucleaire fysica, haar hiertoe dwingt. Maar de grondwaarop de IKO wilde gaan bouwen was niet haar eigendom. Geen nood: een schatrijke semi-overheidsinstelling, het ZWO (zuiver wetenschappelijk onderzoek) kocht even de grond van de Erve Nagel onder de voorwaarde dat de tuinders eind 1971 weg zouden zijn.

De tuinders voleden zich van alle kanten in de maling genomen. Ook in de Indische buurt voelde men zich steeds minder op z'n gemak met de plannen van de atoomonderzoekers.

forum-avond in het bavo-huis -

Onder het motto "de verdwijning, van de volkstuinkomplexen in de Wtaregraafsmeer werd op 13 april in het Bavo-huis een forum-avond belegd.

Veel wijzer is daar niemand van geworden. De bekende, op balbezit spreekende Pitt Ttreumann, geassisteerd door Walraven van de CPN, beloofde de tuinders de grootst mogelijke steun. De wethouder Bootsma schitterde door afwezigheid.

Problemen zoals de gevolgen van spelletjes met atoom-energie werden vakkundig in de kiem gesmoord. Na afloop was er dan ook maar één konklusie te trekken: hoe moet de gemeente zo snel mogelijk LINNAEUS kwijt om daarna de Indische buurt een nog slechtere leef-situatie te geven.

Het is voor de Indische buurt geen prettig idee om in de di-

recte invloed van die atoomvakidioten te leven. In de sloten van het tuinkomplex zijn kikkers met 5 pootjes gevangen en vissen, die gevangen worden mogen niet opgegeten.

Linnaeus dagen zijn geteld...

Volgens de laatste gegevens moet in oktober het grootste deel van het kompleks verdwijnen. Het jaar daarop kunnen zij dan in de Gemeenschapspolder opnieuw beginnen.

Maar wie en hoe?

Uit een onderzoek bij eerder "verplaatste" komplexen, die aan de Zuidelijke Wandelweg waren gelegen en naar "Over-Amstel" verdreven werden, bleek dat vele oudere tuinders niet meekonden doordat ze daar financieel en lichamelijk niet toe in staat waren.

Enige tuinders stierven spoedig nadat ze hun tuintje kwijt waren. Hun hobby, die deze mensen nog op de been hield, werd hun ontnomen tot de dood er op volgde. Hieruit kan men konkluderen dat alleen zij die voldoende financiële middelen bezitten het zich kunnen veroorloven om opnieuw te beginnen.

Het renteloos voorschot van f. 3000.-, dat door de gemeente verstrekt wordt aan meegaande tuinders, en in 10 jaar afgelost moet worden, is voor velen ontoereikend om opnieuw te beginnen. Wie niet meegaat krijgt helemaal niets, die is alles kwijt. Ook kan er nog

via de bijstandswet geld gevraagd worden, maar dan moet je wel helemaal uitgekleeft zijn.

Al deze financiële kompensaties zijn niet in staat om het leed van de tuinders weg te nemen. Sommigen hebben hun tuintje al 40 jaar vlak bij de buurt waar ze wonen.

De ontvricting is compleet. De meeste nieuwe kompleksen liggen ongeveer 1 uur verder fietsen van het bestaande kompleks. Schoolkinderen kunnen tussen de middag niet meer naar hun moeder op de tuin. Busverbindingen, als zij er zijn, zijn slecht. Iedereen is in feite gedoemd om een auto aan te schaffen.

Daarbij komen nog de onvoorstelbare bedragen die men neer moet leggen voor een nieuw tuinhuisje. De meest inventieve tuinder zal, ondanks de strenge voorschriften waaraan een tuinhuisje moet voldoen, zelf nog zijn huisje bedenken en bouwen.

Maar veel tuinders zullen hun huisje bestellen bij op de loer liggende houtbouwpakketzaken, of beunhazende aannemers.

De prijzen die men daarvoor moet betalen liggen rond de f. 8000.-

Doordat het verdwijnen van een kompleks botte handel is, wordt het karakter van een nieuw kompleks voor altijd door de handel bepaald. Uniformiteit in vorm en kleur is het resultaat. Van het oorspronkelijk karakter van een volkstuinkomplex is bij een nieuw kompleks niets meer te bespeuren. Het idee, dat een volkstuinder bij het bouwen van z'n tuinhuisje z'n eigen architect, uitvoerder, metselaar, timmerman, loodgieter, en schilder is, behoort bij het opnieuw beginnen tot het verleden.

de longen van de stad

Sinds het eerste volkstuinkomplex in 1909 werd opgericht, is het voorgekomen dat er kompleksen verdreven werden. Alhoewel men toen zo'n verdwijning met lede ogen aanzag konden die tuinders er begrip voor opbrengen. Immers, op hun kompleks werden woningen ge-

bouwd. (Overigens getuigt het van een slechte stedenbouwkundige visie als bestaande complexen niet in een uitbreidingsplan gehandhaafd kunnen worden. Maar vandaag de dag moeten volkstuinkomplexen niet voor woningbouw, maar voor "nationale, algemene belangen", zoals autosnelwegen, proefnemingen met atoomenergie, universiteitgebouwen, recht te trekken spoorlijnen, enz.

De Amsterdamse volkstuinen wor-

den steeds verder van de Amsterdamse buurten verdreven. Hierdoor worden de omstandigheden voor deze buurten steeds slechter. De spaarzame oasen, die als longen functioneren voor de stad, worden stelselmatig verkankerd.

Men ontkomt hierbij niet aan de indruk dat het doel is om deze buurten ook te laten verkankeren, net zolang tot de bewoners ook daar verdreven zijn!

NIEUWE BURGEMEESTER VAN AMSTERDAM:

Gister las ik in de krant dat wethouder Polak, Burgemeester Samkalden zal opvolgen nu deze opvolger van Beel wordt in de Raad van State.

Wethouder Polak woont in een 2 verdiepingen tellend benedenhuis met tuin in de Lomanstraat achter het Concertgebouw;

Toen Drs. van Huygenvoort de brui gaf aan zijn baan als Directeur van de nieuwe Gemeentedienst Herhuisvesting omdat hij niet de beschikking kreeg over genoeg en behoorlijke woningen, werd hem door het Gemeentebestuur bij monde van Wethouder Polak lafheid en gebrek aan doorzetttingsvermogen verweten. Nu stond (en staat er nog) tegenover het huis van Polak een soort gelijkbenedenhuis met tuin (uitermate geschikt voor een gezin met kinderen die een woning in een saneringswijk moeten verlaten) al 2 JAAR LEEG, en was een 2 deuren van zijn huis gelegen benedenhuis met tuin (een buitenkansje voor een bejaard echtpaar) na 2 jaar te hebben leeggestaan net die week in beslaggenomen als opslagruimte. De ramen zijn nog steeds witgekalkt;

*We Kunnen er
Niets aan doen.*

Polak kwam net zijn huis uit toen ik mijn dochttertje naar school bracht. Ik sprak hem aan en vroeg hem of hij soms iets aan die huizen ging doen of dat hij van Huygenvoort toch gelijk gaf. Hij zei, "ik heb er wel eens naar geïnformeerd, maar we kunnen er niets aan doen." Waarna hij in een pijlsnelle Gemeente Citroën stapte en zich door zijn chauffeur liet afvoeren naar belangrijker zaken zoals het Burgemeesterschap van Amsterdam.

BRIEVEN, FOTO'S OF MEDEDELINGEN VOOR HET VOLGENDE NUMMER MOETEN UITERLIJK DINSDAGS ONS REDAKTIE LOKAAL BEREIKT HEBBEN.

Wil U op een andere wijze meewerken aan de totstandkoming van deze krant komt U dan langs.

Copy uit het Amsterdams Weekblad mag worden overgenomen mits de bron vermeld wordt.